

6. évfolyam 4. szám

2005. július – augusztus – szeptember

Kedves Olvasónk!

Eljött újra a nyár, és akár az elmúlt években, idén is újra döntögetjük a hősségrekordokat. Hála Istennek, hegyekkel teli országban élünk, így lesz majd hova menekülni a globális felmelegedés elől. Najó, tréfát félre!

Strandpapucsockat elő és irány a hűvös víz! Diáktársaim, Benneteket -gondolom- nem kell külön figyelmeztetnem, hogy a tanulnivalókat is félre tehetik. Remélhetőleg, mire ezt olvasátok, már túl vagytok a vizsgákon és a stresszes agymunkán. A még fiatalabb generációnak is bizonyára véget ért már az iskola, és éppen a szüleitek nyakán lógtok, míg ők éppen az aktuális Gráci Magyar Újságot próbálják nyugodtan olvasni. Nos, Nektek is van egy kis meglepetés a *Kuckóban* oldalon.

Jó olvasást és nyugodt nyarat, üdülést kíván a szerkesztőség minden koroszálynak!

Tóth Bence

AZ AUSZTRIAI MAGYAR EGYESÜLETEK ÉS SZERVEZETEK KÖZPONTI SZÖVETSÉGÉRŐL

A 70-es évek elején szükségesnek mutatkozott az ausztriai és nyugati magyar szervezetek kapcsolatainak a kiépítése. Egyrészt alig tudtak egymásról a helyi csoportok, másrészt pedig a Kádár-rendszer Ausztriában is észlelhető erős befolyása még inkább elkülönítette egymástól ezeket.

Ez a folyamat Grácot sem kerülte el. Itt is fenn állt a veszélye annak, hogy az '56 szellemét valló egyesületeket kiszorítják a Kádár-rendszerrel együttműködő egyesületek. Tudott dolog az, hogy ezek követői személyes előnyhöz jutottak, pl. a hazalátogatásoknál. 1979 közepe tájt született a terv egy olyan csúcsszervezetnek a létrehozására, amelyik képes összefogni az ausztriai magyar egyesületeket. Dr. Heinz Tichi, a Kancellária akkori népcsoport-referense segítségével hamarosan létrejött az alapszabály, amelyet a Belügyminisztérium novemberben engedélyezett. 1980. február 7-én megtörtént az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetségének alakuló közgyűlése. A két akkori osztrák koalíciós párt és a Kancellária képviselőinek jelenléte alátámasztotta a részünkre nélkülözhetetlen pozitív osztrák hozzáállást.

A csúcsszervezet gondolata erős viszhangra talált, amit az alapító tagok száma kétség kívül igazol. A Központi Szövetség 21 alapító tagegyesületével, köztük a MEÖK is, képviselni tudta az ausztriai magyarok túlnyomó többségét. A Burgenlandi Magyar Kultúregyesület nem sikerült bevonni. Más, főként a Kádárékkal kollaboráló egyesületek egy nekik előnyösebb utat választottak. Magyarország tolóerejével létrehozták 1983-ban ellensúlyként 7 tagegyesületükkel a Dachverband Unabhängiger Ungarischer Vereine azaz, a Független Ausztriai Magyarok Csúcsszervezetét. A kommunista rendszer összeomlása után ezek közül több már megszűnt.

A Központi Szövetség az alapszabályainak megfelelően a következő célokat követi:

1. a tagegyesületek képviselete kifelé,
2. a tagegyesületek tevékenységeinek egyeztetése,
3. az egyes tagegyesületek lehetőségeit túllépő, mindenek előtt az összes tagegyesületet érintő tervek és tevékenységek központi szervezése, irányítása és intézményes működtetése. Ennek értelmében már hónapok óta folyamatban vannak az előkészületek '56 jövő évi 50. évfordulójának a megünneplésére Ausztria szerte.

A Központi Szövetség érdemeinek egyike az, hogy az 1976-ban létre jött osztrák Népcsoporttörvényre támaszkodva kivívta 13 éves erőfeszítés után az ausztriai magyar egyesületek támogatását a Kancellária által.

Több neves személyiség mellett jelentős szerepet vállalt a csúcsszervezet idealista munkájában elnöke, Dr. Deák Ernő, akinek köszönettel tartozom a Bécsi Naplóban megjelent cikkeinek felhasználási engedélyéért. Dr. Deák Ernő, a Szövetség feladatának vallja az "egyetemes magyarság" elvét, mely a "politikailag-világnézetileg pluralisztikus demokrácia" alapjaira épül, s ebben az egységben látja a fennmaradás előfeltételét.

Páll Sándor

A TARTALOMBÓL

ÚJ FÉNYBEN RAGYOG A RÉGI EGYETEM_2	
60 ÉVE BÉKE_____	3
PAPP TIBOR: A REMÉNY_____	4
TÁNCHÁZ_____	6
BARTÓK BÉLÁRA EMLÉKEZÜNK_____	6
KIRÁNDULÁS A RÖTHELSTEINRE_____	7
SPORTFOGLALKOZÁS_____	7
KÖNYVAJÁNLÓ_____	9
OLVASÓINK ÍRTÁK_____	9
KUCKÓ_____	10
MŰSORISMERTETŐ_____	11

ÚJ FÉNYBEN RAGYOG A RÉGI EGYETEM

A tartományi főnökség évszázados álmából ébresztette fel az öreg egyetem (1607-1609) épületét, amely a tartományi levéltár kiköltöztetése óta a mostani teljes felújításig üresen állt. A valamikori aula az ünnepélyes átadással új feladatot kapott. Ezentúl itt kerül sor a tartomány reprezentációs fogadásaira.

Ez az újság cikk a gráci jezsuita egyetem kétszázéves történetének gazdag magyar kapcsolataiból szeretne egy kis ízelítőt adni.

A lutheri tanok gyorsan terjedtek a belsőausztriai tartományokban. A XVI. sz. hetvenes éveiben, amikor a protestáns rendek Grácban a legerősebbnek érezték magukat, szellemi hegemoniájuk kifejezésére a Paradeisgasseban létrehozták az evangélikus „Stiftschule”-t.

A katolikus uralkodó II. Károly főherceg 1572-ben hívta a városba a jezsuitákat, akik a katolikus reform és az ellenreformáció legerősebb szellemi erejét alkották. A rájuk bízott Szt. Egyed templom (mai dóm) körül építették fel tanintézeteiket, a kollégiumot, a konviklust, a gimnáziumot és az egyetemet. A várral és a dómmal együtt ezek alkotják a város koronáját. Az egyetem a patronus főherceg neve után az „Alma Mater Carolina Graecensis” nevet kapta. Ez volt a magyarországi ellenreformáció hídfője, „Híd Róma és Magyarország között”. Az újabb szakirodalom is ebben látja az egyetem művelődéstörténeti szerepét.

Ezen jezsuita intézmények kétszázéves fennállása alatt a magyar királyi országrészből és Erdélyből (1586-tól 1785-ig) 1455 fiatal tanult Grácban, akik közül később többen magasabb egyházi, világi, katonai tisztségviselők voltak, vagy mint pedagógusok, irodalmárok tudósok szereztek hírnevet. Ötvenhét magyar jezsuita tanár tanított itt. Közülük heten rektorok is voltak. Az alábbiakban bemutatunk néhányat:

Arator (Szántó) István filozófiatanár, az újonnan megnyílt gimnáziumban tanított 1573-74-ben. Rómában magyar kollégiumot alapított, amely 1580-ban egyesült a Collegium Germanicummal.

Kassai István, az akadémia első magisterei között található 1586-ban.

Pázmány Péter (1570-1637) a magyarországi ellenreformáció leghatásosabb és leghatásosabb képviselője, (jezsuita, teológus, filozófus, író, szónok, hitvédő egyházfő, nemzetnevelő államférfi) esztergomi érsek, bíboros. Nevét minden magyar ismeri. Grácban összesen hét évet töltött (1597-1600 és 1603-1607). A konvitus prefektusa volt, bölcseletet és teológiát tanított. Évente mintegy negyven hallgatója volt. A dómban tette le az ünnepélyes fogadalmat. Magyar nyelvű írásai közül két vitairata, a *Tíz bizonyosság* és a *Felelet*, valamint a *Keresztyéni imádságos könyve* itt került nyomdába. Utolsó gráci műve a *Keresztyéni felelet a megdicsőült szentek tiszteletiről* című vitairata. A régi kollégiumban a „vitakozó teológia”-könyvszekrény homlokzatát az ő arcképe díszítette.

Grácban tanult Forró György, az osztrák jezsuita tartomány egyik vezető egyénisége (1630-1637), Pázmány belső munkatársa. Káldi Márkkal együtt a Biblia magyar fordításának revízióján dolgozott. A pozsonyi Rumer család tagjai közül Gergely és testvére János is itt tanultak és tanítottak. Gergely, II. Ferdinánd édesanyja (bajor Mária főhercegnő) temetésén mondott búcsúbeszédet. János egy ideig az egyetem rektora, majd osztrák provinciális volt. Dobronoki György (*1588), Pázmány és Esterházy nádor barátja diák, majd tanár volt Grácban. Nagy szervező, rendtörténeti művek és latin-magyar szótár szerzője. Trinkell (Trinkellius) Zakariás, rendi tartományfőnök, 4 évig volt rektor.

Az itt működő magyar jezsuiták közül kiemelkedik Sennyei László alakja. Ő Bécsben és Grácban tanult, itt szentelték pappá. 1692-96 között az egyetem nagytekinélyű rektora volt. Nevéhez fűződik a kollégium fejlesztése és átfogó restaurálása 1692-94-között. (Pl. A refektórium, a könyvtár - ma barokk terem - és több helyiség kapott gazdag stukkódíszítést Hevenes Gábor történész (a keresztény Seneca) 1684-1693-között tanított Grácban. Fontos történelmi forrás a Budapesti Egyetemi Könyvtárban őrzött 128 fóliát kitevő gyűjteménye.

Szerdahelyi Gábor 1699-1702 között tanított Grácban. Filozófiai, történelmi és vitairatai mellett kiadott egy Pannonia topografiát. Szörény Sándor (1664-1719) „Propylaeum Bibliothecae Academiae Graecensis” c. művével a jezsuita íróknak állított maradandó emléket. Rendjének egyik nagyja a Pázmáneum (Bécs) rektora is volt.

Faludi Ferenc (1704 Németújvár - 1779 Rohonc) 1723-ban diák, 1738-39 matematika tanár, a magyar barokk irodalom egyik jelentős képviselője a felvilágosodás küszöbén. Világi írásai mellett számos egyházi ének szövegének a szerzője. Nyelvújítónak számított. A rend feloszlatása után Rohoncon a szegényház vezetője. Az ő nevét viseli a Faludi-völgy.

Adataink főforrása: J. Andritsch Studenten und Lehrer aus Ungarn und Siebenbürgen an der Universität Graz (1586-1782) c. tanulmánya.

(Folytatás következik)

Ugri Mihály

60 ÉVE BÉKE

A II. Világháború befejezésének hatvanadik évfordulója alkalmából cikkek, adások, interjúk özöne árasztotta el az újságolvasó, rádiót hallgató közönséget. A TV-adások megrázó képekben elevenítették fel a háború borzalmait, emlékeztetve az öregeket, figyelmeztetve a háború utáni békeidőben született és felnövő fiatalságot.

1945. május 8-án több, mint egymillió kitelepített és elhurcolt magyar tartózkodott Ausztriában és Németországban. Ez az embertömeg a következő csoportokból állott: katonák, rendőrök, csendőrök, leventék, köztisztviselők, kitelepített intézmények és vállalatok alkalmazottai, diákok, a szovjet megszállás elől menekülő férfiak és asszonyok, politikusok, újságírók, művészek, a német nemzeti-szocialista hatóságok által elhurcolt közéleti emberek és koncentrációs-táborokban fogva tartott zsidó polgárok. Pontos adataink erről nincsenek. Többségük amerikai megszállási övezetbe került, de az angol övezetben is nagyobb számú magyar egységek tisztikara és legénysége tette le a fegyvert.

(Borbándi Gyula után)

Mi a néhány évvel ezelőtt elhunyt Mag. Csoknyai Péter emlékirata alapján mutatjuk be egy tiszti család akkori gráci napjait:

A karintiai weissensteini táborok lakóit és a Föderauban internált, időközben leigazolt törzstiszteket 1945 októberében Villachon keresztül Grácba hozták, a Karintiába visszaszállított 600-800 fős csendőrökből és főtisztekből álló csoport helyére.

„...végre déltájban befutott velünk a vonat a még romokban heverő grazi főpályaudvarra, ahol a

lebombázott épületeket több fabarakk helyettesítette. Itt hosszabb ideig álltunk az egyik mellékvágányon. Jóval 13 óra után elkezdtek tologatni szerelvényünket. Ekkor kezdett felmerülni bennünk a félelem és a kérdés, mi lesz akkor, ha megindul a vonat kelet felé az orosz zóna irányába? A vonat megindult, de hamarosan megállt a nyílt pályán, külvárosi káposztáskertek, vadkörtefás rétek között, ahogy később megtudtuk Andritzban. Másnap 600-700 fő ingázott csomagokkal a mezőn leállított vonat és a táborhely között. A tábori barakkok megteltek étellel. Az ablakokon keresztül kivezetett kályhacsövek füstje és a sültkrumpli szétáradó illata is ezt jelezte. Abban az időben nagyon igénytelenek voltunk. Pár nap alatt teljesen otthon éreztük magunkat Andritzban. A tábort senki sem őrizte, szabadon mozoghattunk az egész városban. Az ellátás lényegesen jobb volt, mint Weissensteinban, ahol lóhús, szárított bab és borsó állt az étlapon.

Míg a törzstiszteket csak hetente egyszer vitték ki fakitermelésre a szentgotthárdi kastély közelébe, addig a 14-éven felüli férfi családtagoknak naponta kellett munkára jelentkezni a táborparancsnokság előtt. Kb. 30-35-en voltunk 14-25 év között. Rendszerint az Andritz és a szentgotthárdi kastély, - az angol táborparancsnokság székhelye - közötti út javítása volt a feladatunk. Kezdünk kultúrlényekké fejlődni. Újságot olvastunk, moziba jártunk. A kapitulációkor hónapokra előre kifizetett zsoldból, fizetésből jutott rá pénz. A mozi és munka mellett igyekeztünk szellemi téren is valamit tenni. Saját kabarécsoportunk karácsony másnapján fellépett az andritzi gépgyár nagy ebédlőjében, amely a mi táborunk területén állt. Itt volt a Mikulás est is a gyerekeknek. Az angolok erre és karácsonyra nagyobb mennyiségű élelmet utaltak ki a gyermekes családoknak. Később ez az ebédlő lett az iskolánk, melynek felszerelése akkor még az angol megszálló erők részére is nagy feladatot jelentett. Az osztályokat pokróccal különítették el. Az ünnepélyes évnyitó szentmise 1946. január 1-én volt a St. Veit-i templomban. De már január 6-án a törzstiszti tábort is visszairányították az iskolával együtt Karintiába. Mi, akik itt maradtunk, a II. Állami Reál Gimnázium vendéghallgatóiként gyarapítottuk német nyelvismeretünket.

Egy ideig mint az angolok őrzetében lévő, magukat önként megadott személyek egyenruhába jártunk be az iskolába. 1946. április 1-én feloszlatták a tábort, minket elbocsátottak az Angol Királyi Hadsereg őrzetéből. Levetettük az egyenruhát és kiléptünk az osztrák polgári életbe. Romeltakarítás és mezőgazdasági munka között lehetett választani. Édesapám v. Csoknyai Pál m. kir. ezredes, édesanyám és én is Statteggben a mezőgazdaságban kaptunk munkát. Ezzel bekerültünk az osztrák jegyrendszeres ellátásba. 1947 júliusában beköltöztünk Grácba, egykori táborunk egyik barakkjába, ami akkor már munkásszállás volt, mert édesapám a gyári vasútnál, mint pályamunkás, édesanyám pedig az Arland papírgyárban, mint pakolónő kapott alkalmazást. Akkor mi még nem tudtuk, „hogy ez a szimpatikus steier város lesz hat évre az otthonunk”

Ezúttal köszönöm meg Miminek, Péter özvegyének, hogy rendelkezésünkre bocsátotta a több mint kétszáz oldalas megemlékezés Grácra vonatkozó részét.

Krónikás

A REMÉNY

Emberséges életünk egyik legértékesebb kincse: a remény. Mind-annyiunkat tulajdonképpen a reményünk élte: azért kelünk fel minden reggel, azért keressük a találkozásokat szeretteinkkel, azért dolgozunk, azért vitatkozunk jobb megoldásokat keresve, azért óvjuk egészségünket, azért gondolkodunk, tervezünk, viselünk el nehézségeket, mert úgy látjuk, úgy reméljük, hogy mindennek van értelme.

Amikor ez a mozgatórugó-remény megtörik, akkor vagyunk han-gulattalanok, egyik nap telik a másik után, kapcsolataink kiürülnek, munkánk robotos lesz, életuntság vesz erőt rajtunk, kerüljük az embereket, még az imádság is elmondott szónak tűnik. Hogy mikor törik meg ez a mozgatórugó-reményünk? Többnyire akkor éljük át ezt, amikor azt tapasztaljuk, hogy nem érdemes fáradni. Rajtunk kívülálló dolgok irányítanak, kényszerpályára kerülünk.

A kényszerpályák reménytelenségét okozhatja, amikor elégedetlenek vagyunk magunkkal, mert a családban több harmóniát, a munkában több emberséget, az imádságban több mélységet szeretnénk. Olykor reménytelen esetnek tartjuk magunkat, ha mindig ugyanazokat a bűnöket követjük el, ha hosszú ideje ugyanazokat gyónjuk, jelét sem látva a fejlődésnek. Olykor reménytelennek tűnik a saját természetünkkel való birkózás: az éles, bántó nyelvünkkel, a birtokló-falánk-érzéki ösztönünkkel, a rajtunk uralkodó hangulatainkkal, megrogzott rossz szokásainkkal való küzdelem. Emberséget, családokat megtörő reménytelenség tud lenni a drog vagy az alkohol keresztye.

Minden szép tervünk reménye, lendülete megtörik, ha szeretetlenséget tapasztalunk magunk körül, ha kevesen keresnek az ismerősök közül, ha nem fogadnak örömmel, ha szeretteink elhagynak a családban, a munkahelyen, az egyházközségben. És szinte fizikailag törik meg a reményünk, ha súlyos, gyógyíthatatlan betegség tart fogva, ha már nem tudunk dolgozni, nem tudjuk ellátni magunkat, ha már életünk utolsó záradéklatára készülünk, vagy ha elveszítünk valakit, akit nagyon szerettünk, aki nélkül töredéknek érezzük magunkat.

Könnyen elhomályosodhat, vagy megtörhet a lendületet adó remény, és ezekben a helyzetekben valódi üzenettel bír, ahogy Jézus viszonyul a megtört reményű emberekhez. A 38 éve súlyosan beteg asszonyt, aki már lemondott az élet minden szépségéről, már kérni sem látja értelmét, azt Jézus kérés nélkül is meggyógyítja. Zakeusnak, akit csalo munkája miatt megvetett mindenki, annak Jézus egyszerű látogatásával az emberséges élet új lehetőségét adja. A bűnös nőt, akinek becsülete visszafordíthatatlanul kényszerpályán élt bűnei miatt, akit meg akartak ölni, Jézus irgalmas nagyvonalúsággal elküldi: „Menj, és többé ne vétkezzél!” A jobb latornak, aki egész életében lopott, csalt, gyilkolt, őszinte megtérése után élete utolsó percében is kész megbocsátani és az örök életet megígérni.

Jézus a mi igazságfogalmunkat túllépve, igazságtalanul nagyvonalúan új és új lehetőséget adott a zsákutcában élőknek, felemelte a betegség, az erkölcstelenség, a megvetettség miatti reménytelen embereket. Tanított a tékozló fiúról, aki már remélni sem merte a fiúságot, csak szolga szeretett volna lenni atyja házában, és elképzelhetetlen irgalmassággal találkozott: Tanított az utolsó órában érkező napszámosról, aki ugyanolyan bért remélhetett, mint aki egész nap dolgozott. Beszélt az eltévedt 100. bárányról, akinek minden reménye a pásztor volt, aki valóban otthagya a nyáját azért az egyetlen eltévedettért. Jézus életpéldája és tanításai nem a haragvó, a feketén-fehéren ítélő irgalmatlanul igazságos Istent hirdeti, hanem azt az Istent bizonyítja, akit a legreménytelenebb ember élete is vérre menően érdekel.

Isten láthatatlan felemelő munkáját látható módon az Egy-ház igyekszik megvalósítani, amikor kiáll a békességért minden földrészen, amikor a testvériesség szigorú követelményét tárja elénk anyagi világunkban, amikor tanít, amikor visszafogad, bűnöket bocsát meg és tud bocsánatot kérni. Ma Krisztus titokzatos teste, az Egyház folytatja Jézus felkaroló, bátorító életművét minden ember felé, (amikor fáradhatatlanul Isten irgalmasságát és a feltámadást hangsúlyozva) ezen a világon túlmutató, a földi sikereken és kudarcokon túlmutató isteni reményt akar adni.

Krisztus követőkként mi sem mondhatunk le egyetlen emberről sem, mert minden ember elveszíthetetlenül Isten képmása, pótolhatatlan méltósága van, mert Krisztus érte is meghalt. Senki sem lezárt ember, aki „már úgysem változik meg”. A jobb lator példája örök felkiáltójel akár magunknak a saját elkeseredettségünkben, akár a másokról való lemondásunkban: az ember csak a halála pillanatában válik befejezetté, addig ahogy Krisztus és az Egyház is, újra és újra remélnünk kell s reményt kell adnunk.

Minden okos gondolatmeneten túl, mégis van tapasztalatunk az olyan emberségünkből kifordító szenvedésről, a tragédiák láncolatát indító függőségről, tudunk olyan válásokról, betegségekről, tragédiákról, amelyek tényleg torokszorítóak, amelyeknél hitelesebb nem beszélni. Sören Kierkegaard, dán filozófus szerint ebből a torokszorító reménytelenségből nőhet ki az igazi hit, ami nem a földi bebiztosított bankbetétben, a modern orvostudományban, a befolyásos ismerősökben remél, hanem teljes egészében az Istenre hagyatkozik. Szerinte ez a torokszorító reménytelenség valójában kapu, amin át kell lépni, ez az igazi hit lehetőségi feltétele.

Ez az Istenbe vetett remény nem nézi le a földi szenvedéseket, megalázásokat, de nem is tapsol felhőtlen optimizmussal lekicsinyelve az igazságtalanságokat, hanem ha értetlenül is, ha erőtlenül is, de ezek mögé akar nézni, eloldva reményeit a földtől, hogy üresen összetett kézzel Istenben remélhessen.

Papp Tibor

FELHÍVÁS!!!

Különösen a diákokat
kérjük, hogy a név- és
címváltozásokat közöl-
jék a szerkesztőséggel!
(8011 Graz, Pf. 295. vagy
az imi@ugri.at)

NAGY LÁSZLÓ**BALATONPARTON**

Balatonparton
a nádi világban
megbújtam egyszer,
s csodaszépet láttam:
bóbitás nádon
nádiveréb-fészket,
sásbokor alján
kis vízcibéket.

Vadruca moccant,
topogott a vízre,
barna liléit
vízi útra vitte:

Senki se látta,
csak magam csodáltam,
ott a víz partján
még sokáig álltam.

Játszott a nádas
széllel és derűvel,
s hazaindultam
nádibogorúval

PAPP TIBOR BÚCSÚZTATÁSA

Ft. Mag. Papp Tibor befejezte doktori munkáját, szeptembertől egyházmegyéjében kap új feladatokat. Utódja Ft. Fodor János római katolikus áldozópap, így vasárnapi miséinket római rítusban ünnepeljük. A távozótól búcsúzunk, az érkezőt köszöntjük!

A Gráci Magyar Újság 2003. októberi számában búcsúztunk el Ft. Paskó Csabától, aki négy éven át volt a gráci magyar katolikusok lelkipáterje. Aggódva néztünk a jövőbe. Mi lesz velünk? Pap nélkül marad közösségünk? Nehéz helyzetünkben Mag. Papp Tibor görög-katolikus áldozópap segített ki, aki doktori munkája befejezésére családjával együtt visszajött két évre Grácba. Azóta vele és családjával együtt ünnepeljük vasárnaponként a görög-katolikus liturgiát, miután a római rítusra nem kapott engedélyt. Az eleinte idegenül ható, ismeretlen szertartásban megismertük és elfogadtuk, - mint ő bemutatkozó cikkében írta - Krisztus egyházának sokszínűségét és azt valóban gazdagságként éljük meg. Ugyanakkor meghozta gyümölcsét a vasárnapok közötti szürke hétköznapi szorgalmas munkája. A doktori értekezés elkészült. A tanulmányi idő lejárt. Papp Tiborra szeptembertől új feladatok várnak odahaza. Küszöbön áll a búcsúzás és ezzel a köszönetmondás ideje. Augusztus 21-én a Welsche templomban a vasárnapi szentmise keretében mondunk köszönetet Istennek és az illetékes egyházi vezetőknek, különösen Dr. Keresztes Szilárd hajdúdorogi görög-katolikus megyéspüspök úrnak, a lelkiségünket új egyházélménnyel gazdagító időért, a távozó lelkészünknek és családjának pedig a közösségünk szolgálatáért, az értünk hozott áldozatért, a közöttünk kialakult baráti kapcsolatokért.

Előre láthatólag ekkor köszönhetjük körünkben első alkalommal Ft. Fodor Jánost a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye papját, aki gráci egyetemi tanulmányai idejére átveszi a lelkesi stafétabotot. Vasárnapi szentmiséinket szeptembertől ismét római rítusban ünnepeljük. Köszönetet mondunk a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye és a Grác-Seckau-i Egyházmegye főpapjainak, Bosák Nándor és Dr. Egon Kapellari püspök uraknak, továbbá az ausztriai magyarok főlelkészének, Valentín Géza és a helyi lelkipásztori hivatal vezetőjének, Dr. Heinrich Schnuderl prelátus uraknak, hogy lehetővé teszik Grácban továbbra is a magyar lelkipáteriséget. Köszönet illeti Fodor János tisztelendő urat is, hogy tanulmányai mellett elvállalja ezt a feladatot. *Ugri Mihály*

Meghívó

2005. augusztus 21-én (vasárnap) 10.00 órákor
a Welsche templomban tartandó szentmise keretében
búcsúzunk

Mag. Papp Tibor

lelkészünktől és családjától,

köszönetet mondva közösségünkben kifejtett szolgálatáért.

Minden gráci magyart szeretettel hív és vár
a Magyar Katolikus Közösség Pasztorális Tanácsa.

MAGYAR TÁNCHÁZ GRÁCBAN

Kedves táncosok! Sajnos, igen dőcögősen sikeredett az évvége. Kovács Dénes 2005. május 21-re moldvai táncházba hívta a gráci táncosokat, melyre tíz érdeklődő érkezett. Június 10-én is sajnos igen kevesen voltak a magyar táncházban, de mint Kiki elmondta, a „mag nagyon lelkes”. A május 27-re meghirdetett táncházat június 17-én tartottuk meg, mert a sűrű évvégi program miatt csak kevesen értek rá. A szezon utolsó magyar táncházában gráci jelenséggént, megint több volt a fiú, mint a leány, ezért a fiúk úgymond jutalomként tökéletesíthették mezőségi ismereteiket és ezúttal szatmári csárdást és verbunkot is tanultunk.

Mindezek ellenére az ősszel belevágunk a második szezonba. A következő, szezonnyitó táncház előreláthatólag 2005. szeptember 16-án lesz a Carnerigasse 34-ben. Aki a továbbiakban (is) szeretne a gráci magyar táncházak időpontjáról információt kapni, kérem, hogy küldjön egy e-mailt a judit.petritz@gmx.at címre "táncház hírmondó" jellegével!

Mindenkinek kellemes nyarat kívánunk és várunk Benneteket az ősszel!

Petriz Judit

BARTÓK BÉLÁRA EMLÉKEZTÜNK

Az előadót és a megjelenteket Mag. PappTibor köszöntötte. Bevezetőjében kitért a művészet Isten és emberek közötti közvetítő szerepére.

A mintegy harminc hallgató nagy figyelemmel kísérte Szabó Miklós zeneakadémiai tanár úr, napjaink egyik legismertebb Bartók szakértőjének lebilincselő előadását. A frappánsan összefoglalt életrajzban rámutatott Bartók életművének kiemelkedő és tragikus pontjaira. Méltatta a magyar és a szomszéd népek paraszttzenéjét gyűjtő és lejegyző tudós munkáját. A „Tiszta forrásból” merítő zeneszerző műveiből gondosan kiválasztott hangpéldákban részleteket hallottunk a Cantata Profana-ból, a „Zene húros és ütőhangszerekre” írt zenekari mű 3. tételéből, - ez az „Éjszaka zenéjének” egyik legismertebb példája, - valamint a nagy betegen komponált Concertoból, melyet röviddel halála előtt rögzített a zeneszerző.

Az est meglepetéseként magát a zongorázó Bartókot láthattuk az Amerikában róla készült némafilmben az Allegro Barbaro interpretálásával, melyet Tusa Erzsébet zongoraművésznő, valamint férje, Lendvai Ernő, a kor legnevesebb Bartók elemzője „azonosítottak be” ebben a páratlan értékű filmben.

A rendezők nevében Ugri Mihály mondott köszönetet, röviden ismertette a Bartók család gráci és stájerországi útjait Mag. Manfred Wiener munkája és az Angeri plébánia történetéből vett adatok alapján.

imi

BARTÓK NYOMDOKAIN JÁRT EGY PÉCSI KÓRUS

A pécsi Szent Mór Iskolaközpont kórusa június 4-i kirándulása alkalmával Angern - Heilbrunn - Teichalm szakaszon követte Bartók Béla nyomait. Angernban az esti misén énekeltek, majd népdalokkal tisztelegtek a zeneszerző emléktáblája előtt, amelyen a misehallgatók élén Angern plébánosa és polgármestere is részt vett. Másnap Grácban a belvárosi vezetéstől és a schlossbergi lépcsőktől elfáradt énekesek jóízűen ették az angeri polgármester ajándékozta fagyaltot. Köszönetet mondtak a MKK-nek a szép programért és Tarcsay Tündének a vezetésért.

imi

KIRÁNDULÁS A RÖTHELSTEINRE

Az idei május elsejét a szó szoros értelmében egy nagyon szép „felvonulással” ünnepeltük meg. Kisebb szervezéssel egy hétszemélyes kis csoportot sikerült összehozni egy kirándulásra. Két autóval indultunk Andritzból Bruck irányába. Már messziről láthattuk a Röthelstein-hegy hatalmas, függőleges, 1263 m. magas szikláját. Szép, frissen zöldülő árnyékos erdőben két és fél órai kényelmes tempóval megmásztuk a hegyet. Felérve, a szikla tetejéről gyönyörű kilátás nyílt a Mura völgyére, a völgyben húzódó vasútvonalra, a picike autókra, a két kavicsos tóra, a folyó túlsó oldalán levő hegyekre, valamint a Schöckle és a Kapfenberg feletti Rennfeldre. Hosszabb kellemes tartózkodás után a vörösfenyő csemeték ezrei között leindultunk. Közben találoztunk zergékkel is. Már megszokták a turistákat, jó 15 méterre megközelíthettük őket, mire lassan odább sétáltak. Alig, hogy leértünk, megeredt az eső, de az már nem zavarta a kirándulás teljes sikerét.

Hova menjen a következő kirándulás? Talán még többen nem voltak fenn a Schöcklön, esetleg egy telihold estén, esetleg egy kerékpártúrát tervezhetnénk a Kesselfall vízeséshez. Időpontot sajnos nem tudunk előre megadni, mert minden az időjárástól függ, és hogy hányan tudnának jönni. Ezért legközelebb is csak szóban, vagy elektromos úton beszéljük meg az utat. De akiket a kirándulások érdekelnek, jelezzék. Tel: Csaba 0316/69-30-64 vagy Róbert 0676/38-72-925

Horváth Csaba

*Grafika aquarellen (30*30)*

*Olaj vásznon (30*30)*

ISMÉT BEINDUL GRÁCBAN A SPORTFOGLALKOZÁS

Lassan tíz évvel ezelőtt, péntek esténként a St. Peter Schulzentrum tornatermében átlag 20 fiatal s kevésbé fiatal gyűlt össze, labdarúgásra, kosárlabdázásra. Akkoriban a tornaterem használatáért nem kellett fizetni. Sajnos, ez a kellemes állapot csak egy évig tartott, utána fizetni kellett a teremért. A bérletet részben a Gráci Egyetemisták és Öregdiákok Klubja, részben a résztvevők anyagi hozzájárulása fedezte. A diákok hozzájárulása nem volt jelentős, aki nem tudott, az nem fizetett, ennek ellenére a résztvevők száma megcsappant. Mivel kevesebben jártak a sportfoglalkozásra, okosabbnak tűnt egy kisebb tornatermet keresni.

Megoldást a Sacre Coeur kis tornaterme jelentett. Ha az időjárás lehetővé tette, akkor a kertben lehetett focizni, kosárlabdázni. A terem belmagassága nem érte el a 3,5 métert, szélessége a 10, hosszúsága a 20 métert. A körülményeket minennek, csak optimálisnak nem lehetett nevezni. Ennek ellenére még több éven keresztül a péntek este hat óra egy fix időpont volt, amikor a fiatalok (s kevésbé fiatalok) összejöttek. Meg kell jegyezni, hogy a sportfoglalkozás több kapcsolódó programot is jelentett, sokan emlékeznek még a niederschöckeli évzárókra, a filmklubra, s nem szabad elfelejteni, hogy a fiatalok így aktívabban résztvettek egyéb rendezvényeken is.

Annak az okát, hogy három éve megszűnt a sportfoglalkozás, röviden lehet összefoglalni: mivel a terem alkalmatlan volt a labdajátékokra, ezért kevesebben jöttek, így viszont a kevesebb résztvevőtől személyenként magasabb részvételi díjat kellett beszedni.

Idén ismét felvetődött az ötlet, miszerint jó lenne ismét kosárlabdázni, focizni, tornázni, sportolni s nem utolsó sorban alkalmat adni összefogvetelekre. Ehhez, megfelelő tornateremre és elegendő anyagi háttérre van szükség. A tornaterem - úgy tűnik- meglenne, az anyagi háttér meglege- tésszerűen két felajánlás teheti lehetővé.

Krizsán György festőművész –nem először, s reméljük nem utoljára– felajánlotta eladásra egyik festményét a sportfoglalkozás javára. Egy árverés megrendezése túl bonyolultnak tűnik, így Krizsán úr egyik festményét ajánlotta fel 400 Euróért. A képet a gráci Magyar Konzulátuson lehet megtekinteni előzetes bejelentkezés után (0316/47-22-12-617). Aki a képet megveszi, annak elsősorban egy műalkotás kerül tulajdonába méltányos áron, másrészt támogatja a sportfoglalkozást s nem utolsó sorban esélyt ad a gráci magyar élet jövőjéhez.

Továbbá Tarcsay Tünde (képzett idegvezető), aki magyar, angol és német nyelven szokta Grác nevezetességeit az ide látogató turistáknak megmutatni, felajánlotta, hogy július 9-én egy speciális vezetés keretében (kb. 2,5 óra) mutatná be Grácot és annak magyar vonatkozású emlékeit. A vezetésért fejenként 10 vagy családonként max. 20 Euróval támogatnák a résztvevők a sportfoglalkozást. Találkozó: Burgring/Künstlerhaus, 16 órakor, Info: 0664/877-02-81

Csicsely Tamás

HÍREK - INFORMÁCIÓK

Házasságot kötött

- ❖ Gratulálunk a Schubert-Vadon házaspárnak, Évának és Michaelnek, akik május 28-án tartották esküvőjüket a rönöki Szent Imre templomban.
- ❖ Gratulálunk Dr. Hribik házaspárnak, Szilviának és Ferencnek, házasságkötésük alkalmából.

Gólyahír

- ❖ Gratulálunk Mag. Maurer Katalinnak és Mag. Cresnar Markusnak kisleányuk Noémi születése alkalmából.
- ❖ Gratulálunk Winkler Ulrikenek és Matthiasnak kisleányuk Elisabeth születése alkalmából.
- ❖ Gratulálunk a Popov családnak, Edinának és Igornak kisleányuk Osea születése alkalmából.

Haláleset

- ❖ Most értesültünk, hogy májusban elhunyt Krizsán Györgyné Malmöben. Nyugodjék békében. Családjának ezúton fejezzük ki részvétünket.

Gratulálunk

- ❖ Gratulálunk Ft. Paskó Csabának, aki a május 28-án és június 1-én megtartott vizsgahangversenyével pontot tett eddigi egyházzenei tanulmányaira.
- ❖ A Bornemisza Péter Társaság június 5-én ünnepelte alapításának 45. évfordulóját. Az ünnepi műsoron közreműködött t.k. Juhász Ildikó (fuvola) és Kádár Sándor (orgona). A KUG ober-schützeni vegyeskarát Radics Éva egyetemi docens vezényelte.
- ❖ Ft. Kormos Gyula c. apát, nyugdíjas plébános 1997. februárjától 1999. december végéig látta el, idős kora ellenére, a gráci magyar katolikusok lelkipozását. 90. születésnapja és pappászentelése 65. évfordulója alkalmából levélben köszöntötte őt a gráci Magyar Katolikus Közösség. Most a GMÚ olvasói nevében küldjük jókívánságainkat a jubilánsnak.

INNEN-ONNAN

- ⇒ Az eggenbergi kastélyban még megtekinthető a „Weischawar/Bajcsa-Vár: Eine steirische Festung in Ungarn” című kiállítás.
- ⇒ A GMÚ előző számában köszönetet mondtunk az újság megjelenéséig beérkezett adományokért. Azóta **Tóth Károly, Marton Rezső, Doncsics Mária, Kovácsics Erzsébet és Berger Heinrich, Hirschmann Katalin, valamint Roy-Chowdhuy Katalin** adományát könyvelhettük, amelyért ezúton mond köszönetet a Magyar Egyetemisták és Öregdiákok Klubja.

Apróhirdetések

- ⇒ Miskolci magyar asszony munkát keres családnál, vagy vállalná idősök gondozását. Öt évet dolgozott varrodában, húsz évig foglalkozott gyerekekkel óvodában. Három éves külföldi tapasztalattal is rendelkezik. Elérhető a 0036/46/377-237-es telefonszámon az esti órákban, vagy a 0036/20/32-56-041-es mobilon.
- ⇒ Egy 17 éves magyar leány számára keresek egy családot a következő tanév első felére. A leány az Akadémikus Gimnázium vendégdiákja lesz fél évig. Nagy János, Tel. 0316/32-64-64
- ⇒ Hiteles fordítások készítése! Ronacher-Nyitrai Gabi Tel.: 0316/913-084 vagy Mobil: 0699/19-11-00-52 E-mail: gabi.ronacher@chello.at

A Burgenlandi Magyarok Népfőiskolájának Nyári Szabad-egyeteme műsorából:

június 30. csütörtök, 20 óra: Dr. Somogyi László: „A burgenlandi magyarság” – könyvbemutató. *Felsőőr, Lisztg. 12.*

július 1. péntek, 20 óra: Magyar est - tánc, zene, táncház. *Felsőőr, Drobits vendéglő*

július 2. szombat: „Első burgenlandi magyar táncháztalálkozó” *Alsóőr, Magyar Udvar.*

De. és du. tánc- és daltanulás, este gálaműsor.

Info: Mag. Somogyi Attila, mobil: 0676/37-52-773 e-mail: vhs-bgld-ungarn@vhs-burgnland.at

MEGEMLÉKEZÉS

Trianon: „Fájdalmas júniusunk 1920”. Rádió akkor még nem volt. Párizssal állandó összeköttetésben állt Budapest. A nagy lapok kiadói előtt tömegek lesték a kirakatban időnként megjelenő hírközleményeket. Tíz óra után egy-két perccel jött a végzetes hír, és akkor megkondultak a harangok, előbb Pesten, majd egymás után mindenfelé az országban. A magyarok két óra hosszat tartó harangzúgással temették múltjukat, jövőjüket. Az Oktogon sarkán egy rokkant katona letépte zubbonyát, és könyökben levágott csonka karját mutatva, őrgöngve kiabálta: „Hát ezért?” Az egyik gimnáziumban a tanár némán felakasztotta a „Magyar Szent Korona Országainak Politikai Térképét”, fejét egyre mélyebben mellére szegve csak annyit mondott: „Consummatum est”. Magyarország szétdarabolásának napja volt: 1920. június 4.

(Dr. Padányi Viktor írásából)

KÖNYVAJÁNLO

Márai Sándor: Az igazi – Judit... és az utóhang

Helikon Könyvkiadó

"Márai Sándor und seine Tagebücher - wie wird man durch Übersetzungen berühmt" – címmel 2005. május 30-án tartotta Prof. Fried István a szegedi József Attila Tudományegyetem, Herder-díjjal kitüntetett professzora német nyelvű előadását.

Márai néhány évvel ezelőtt németül megjelent regénye "Die Glut" mind a kritikusokat, mind az olvasókat meghódította. Ugyanígy az ezt követően németül megjelent regényei is mint a "Die jungen Rebellen", "Das Vermächtnis der Eszter", "Die Gräfin von Parma", "Das Wunder des San Gennaro", "Die Wandlungen einer Ehe", "Tagebücher", "Bekenntnisse eines Bürgers". Regényeinek legizgalmasabb kérdése a nagypolgári közép-európai életmód széthullása, hazugság, szenvedély, magány, valamint az, hogy megszokható-e az új környezet, asszimilálódhatnak-e azok, akik más életformát választanak maguknak. Minderről mesél Márai monológokból álló, a Helikon kiadó gondozásában megjelent, "Az igazi..." („Die Wandlungen einer Ehe") című regényében. A regény főhőse Péter, az ízig-vérig liberális, felvilágosult polgár rangon alul házasodik, amikor feleségül veszi a paraszti sorból származó Juditot. Történetükből kiderül, hogy a két osztály között nincs „átjárás". Egy kiábrándulás története a regény, melyet két nézetből követhetünk nyomon: a férfiéből és a nőéből, akik sorsában megismétlődik az örök motívum: kíváncsiság okozta tragédia.

Ronacher-Nyitrai Gabi

OLVASÓINK ÍRTÁK

Tisztelt szerkesztőség!

A márciusi szám történelmi rovatába két súlyos tévedés csúszott bele.

1. Az Osztrák-Magyar Monarchia csak 1867 július 28. óta létezett, az ún. kiegyezés királyi jóváhagyása óta. Így ennek említése a gondolatmenet végére kellett volna hogy kerüljön, tisztán időbeli okokból. Semmi esetre sem az ún. reformkor eseményeihez!

2. A magyar országgyűlés nyelve sohasem volt német! Az országgyűlés nyelve 1836 május 2. óta magyar volt, azelőtt pedig latin! Az 1849-es világosi fegyverletétel és 1861 között nem működött magyar országgyűlés. Az 1861-ben összehívottnak pedig természetesen magyar volt a nyelve. Így is maradt a monarchia 1918-as végéig, és persze azóta is. Több óvatosság kéretik tehát a történelmi témáknál

Brenner Vilmos – olvasó

Köszönöm az olvasói észrevételt. Az adatok forrása: www.koloknet.hu. Levelét továbbítom. *Petritz Judit*

Gombos Ildikó, brucki és kapfenbergi tanítónő írja

Néhány gondolat az anyanyelvi oktatást illetően:

Tapasztalatom szerint az itt élő magyar gyerekek már értékes anyanyelvi tudással rendelkeznek, amelyhez eddig a család járult hozzá nagy mértékben. Mindemellett elengedhetetlenül fontos, hogy ezeket az anyanyelvi jártasságokat, képességeket munkálkodtatással, cselekvő részvétellel, egyszóval aktivitással továbbfejlesszük. A családi nyelv szintjéről felemelni a köznyelv megfelelő szintjére.

Legfontosabbnak tartom, amely egyben személyes célom is, hogy a tanulók sajátítsák el a helyes, folyékony és értelmes olvasást. Legyenek képesek a produktív beszédre, amely az olvasást és írástechnikát fejlesztő gyakorlatokkal érhető el a leghatékonyabban. A brucki és a kapfenbergi tanulók körében sem maradt el e sikerélményünk. Vannak tanulók akik otthonaikban három nyelv használatával nőnek fel, s e tanulóknál is lényeges javulást tapasztaltam. Mindezek mellett fontos a háttérben a szülők kitartó, pozitív hozzáállása, amely a gyerek aktív tevékenységét még jobban erősíti.

Gombos Ildikó - olvasó

GRÁCI MAGYAR MŰSORISMERTETŐ

2005. július – augusztus – szeptember

JÚLIUS

Dátum	Idő	Hely	Rendezvény	Rendező
03. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise, utána agapé infó: Ugri, 0316/68-35-08	MKK
04. hétfő	18:00	Piroska Csárda Kasernstr. 60	KEREKASZTALTÁRSALGÁS infó: Pall, 0316/46-56-36 (34-es busz, Neusiedlerpark megálló előtt)	MEÖK
10. vasárnap	indulás 08:30 Graz Ostbhf. érkezés: 19 - 20 óra között. Graz Ostbhf.	Családi kirándulást rendezünk Magyarországra A Pasztorális Tanács a tavalyi őrési kirándulás sikerén felbuzdulva, szeretettel hívja a gráci és stájeri magyar családokat egy egynapos kirándulásra Rönökre. A kirándulás célja a családok egymásközötti kapcsolatának elmélyítése. Program: <u>Találkozás az Ostbahnhofnál</u> (Jandrisevits autóbusz), indulás 08:30 Rönökre, mise a Szent Imre templomban, közös ebéd a közelben. Du. szórakoztató játékok, vetélkedők gyerekeknek, szülőknek, közben ismerkedés, beszélgetés. <u>Kivánságra megtekintjük Szentgotthárdot.</u> <u>Visszaérkezés Grácba 19 - 20 óra között</u> Mivel a kirándulást az „Illyés Közalapítvány a Határon Túli Magyarágért” támogatja, a résztvevőkre csak az étkezési költség hárul. <u>Jelentkezés: július 4-ig</u> Ugriéknál: e-mail: imi@ugri.at vagy Tel./fax: 0316/68-35-08, Mobil: 0650/58-900-66 a déli vagy esti órákban. Ezen a vasárnapon nem lesz magyar mise Grácban!		MKK
17. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise, utána agapé infó: Ugri, 0316/68-35-08	MKK
24. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise, utána agapé infó: Ugri, 0316/68-35-08	MKK
31. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise <i>római rítusban</i> , utána agapé infó: Ugri	MKK

AUGUSZTUS

07. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise <i>római rítusban</i> , utána agapé infó: Ugri	MKK
08. hétfő	18:00	Piroska Csárda Kasernstr. 60	KEREKASZTALTÁRSALGÁS infó: Pall, 0316/46-56-36 (34-es busz, Neusiedlerpark megálló előtt)	MEÖK
14. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise, utána agapé infó: Ugri, 0316/68-35-08	MKK
21. vasárnap	10:00	Welsche templom	Ezen a szentmisén búcsúzunk eddigi lelkészünktől Mag.Papp Tibortól és bemutatjuk utódját Fodor János rk. áldozópapot. A mise után búcsú-agapé, amelyre mindenkit meghívunk!	MKK
26. - 27. - 28. péntek- vasárnap	22. MINDSZENTY – VADON EMLÉKZARÁNDOKLAT MÁRIACELLBE <u>Jelentkezés</u> a háromnapos gyalogos zarándoklatra augusztus 5-ig Ugriéknál. Részletes tájékoztató is tőlük kapható: e-mail: imi@ugri.at vagy Tel./fax: 0316/68-35-08, Mobil: 0650/58-900-66 a déli vagy esti órákban. Autósok segítségét kérjük Mariacellből Grácba!			MKK
28. vasárnap	Grácban nem lesz mise, aki teheti vegyen részt a zarándoklat miséjén 17:00 órakor Mariacellben!			

SZEPTEMBER

04. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise, utána agapé infó: Ugri, 0316/68-35-08	MKK
05. hétfő	18:00	Piroska Csárda Kasernstr. 60	KEREKASZTALTÁRSALGÁS infó: Pall, 0316/46-56-36 (34-es busz, Neusiedlerpark megálló előtt)	MEÖK
11. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise, utána agapé infó: Ugri, 0316/68-35-08	MKK
16. péntek	18:00	Carnerigasse 34	MAGYAR TÁNCBÁZ infó: Petritz, 0650/24-56-442 *	MEÖK
17. – 18. szombat- vasárnap	MÁRIACELLBEN : ŐSZI NAGY MAGYAR ZARÁNDOKLAT vezeti: Bíró László, püspök 16:45 bevonulás a bazilikába, szentmise, 20:00 gyertyás körmenet 08:00 keresztút a kálvárián, 10:00 ÜNNEPI SZENTMISE, 14:00 búcsúzás			Superiorat Mariacell
18. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise, utána agapé infó: Ugri, 0316/68-35-08	MKK
25. vasárnap	09:30	St. Leonhard	Mi is részt veszünk a „NÉPEK MISÉJÉN”, utána hagyományos nemzetközi agape kultúrműsorral	

* Gefördert aus Mitteln der Volksgruppenförderung (Támogatónk még: Illyés Közalapítvány a Határon túli Magyarágért)

Impressum: Grazer Ungarische Zeitung 6. Jahrgang 4. Ausgabe/Gráci Magyar Újság 6. évfolyam 4. szám **Herausgegeben von/**
Kiadja: Club Ungarischer Studenten und Akademiker/Magyar Egyetemisták és Öregdiákok Klubja **Redaktion/Szerkesztőségi cím:**
8011 Graz, Pf. 295. Gefördert aus Mitteln der Volksgruppenförderung **Redaktion/Szerkesztőség:** Tóth Bence, Csicsely Tamás,
Horváth Csaba, Páll Sándor, Petritz Judit, Ronacher-Nyitrai Gabi, Ugri Mihály **A Gráci Magyar Újságban** megjelent cikkek, írások
a mindenkori szerzők magánvéleményét képviselik, nem mindig fejezik ki a szerkesztőség véleményét, így azok tartalmáért sem a
szerkesztőség, sem az újság kiadója felelőséget nem vállal. **Um freiwillige Spende wird gebeten! /Kérjük, hogy felajánlásukkal**
a jövőben is segítsék munkánkat! Die Steiermärkische BLZ 20815 számlaszám: 95 79 85

Absender:
Club Ungarischer Studenten und
Akademiker
8011 Graz, Pf. 295

**Österreichische Post AG -
Info Mail Entgelt Bezahlt**